

TALEPAPIR

”Det talte ord gælder”

Spørgsmål BB

”Vil ministeren redegøre for, hvornår ministeren blev bekendt med, at den kemiske forurening af Danmarks vandmiljø er langt mere alvorlig, end det har fremgået af ministeriets oversigter, samt redegøre for forureningens indvirkning på biologiske organismer i havet - herunder fisk, hav- og skaldyr?”

Spørgsmål BC

”Vil ministeren redegøre for, hvorfor ministeriets viden om, at havets tilstand er langt dårligere, end det fremgår af oversigterne, ikke tidligere er blevet delt, samt hvorfor der ikke er blevet handlet på den før nu, og hvad ministeren har tænkt sig at gøre for at leve op til målsætningen om god kemisk tilstand i 2027?”

Svar

Lad mig starte med at slå fast: Vi har et alvorligt problem med vores vandmiljø. **Vores vandmiljø har på mange måder været dårligt forvaltet og politisk underprioriteret**, Det, vi sidder med her, er historier som dygtige journalister fra DR har gravet frem. Nogle af de dokumenter, der kommer frem, er tilbage fra 2011-2012 og videre op igennem.

Det er helt afgørende, at **vi nu får rettet op og ændret kursen**, så vi kan få et vandmiljø i både

god økologisk og god kemisk tilstand. På begge områder er der lang vej. Det er derfor afgørende, at det arbejde fortsætter meget intensivt i forhold til tidligere.

Men **nu er vi i gang med at rette op** med fastsættelse af miljøkvalitetskrav for mange flere stoffer, noget som man skulle have gjort for længe siden. Det er det, der er i genbesøget for vandområdeplan tre, som jeg selv har sendt i høring sammen min kollega i regeringen.

Med genbesøget af vandområdeplan tre har vi **haft omkring 128 nye miljøkvalitetskrav i høring**. De krav skal blandt andet sikre, at der kan foretages bedre og mere retvisende tilstandsvurderinger af vandmiljøet.

Vi har **fordoblet antallet af stoffer med miljøkvalitetskrav i tilstandsvurderingen og sat skrapere krav for andre stoffer**. Det betyder, at vi finder flere overskridelser af miljøkvalitetskravene. Det har jeg også orienteret Folketinget om den 30. maj i år.

En del af forureningerne i vandmiljøet skyldes fortidens synder, hvor der har været udledning af miljøfarlige stoffer gennem årtier. Selv om den **forurenende aktivitet er ophørt i dag, finder vi stadig stofferne i miljøet** mange år efter.

Og vi kan ved målinger i vandet se, at indholdet af kobber og zink i vores vandløb er faldet, fordi stofferne er blevet reguleret i foder til grise.

Jeg er enig med spørgerne i, at det er **dog dybt alvorligt, at der ikke er blevet fastsat alle nødvendige miljøkvalitetskrav**, som skal bruges til tilstandsvurderingerne.

Jeg blev den **6. juni 2025** oplyst om, at **ministeriet ikke har levet op til de juridiske forpligtelser i vandrammedirektivet og direktiv om miljøkvalitetskrav** om fastsættelse af miljøkvalitetskrav. Det er brud på EU's regler.

Det orienterede jeg Folketinget om den 11. juni 2025. Det fremgår også af svar på MOF alm. del nr. 1028 fra 26. august 2025 til Folketinget.

[Miljøbeskyttelse uanset miljøkvalitetskrav]

Jeg vil gerne slå fast, at **vi har regler, der skal sikre beskyttelsen af vores vandmiljø**. Også selvom vores kystvande har været i ukendt tilstand i forhold til et eller flere specifikke stoffer, som der ikke foreligger miljøkvalitetskrav for.

Myndighederne **skal bruge den nyeste viden**, herunder overvågningsresultaterne, når der gives udledningstilladelser og miljøgodkendelser. **Og de skal gå ud fra et *worst case*-scenarie, altså at vandmiljøet er i ikke-god tilstand**. Og hvis der ikke findes et miljøkvalitetskrav, kan man i stedet

bruge tilgængelige data om stoffernes virkning på forskellige organismer.

Så det, at der ikke er fastlagt de nødvendige miljøkvalitetskrav, har altså **ikke haft betydning for krav til miljøbeskyttelse, der skal være overholdt ved udledning af miljøfarlige stoffer til vandmiljøet og miljøgodkendelser.**

En tilstandsvurdering er heller ikke en betingelse for kildeopsporing eller for at nedbringe en forurening. Myndighederne skal altid foretage en konkret vurdering for de enkelte stoffer på baggrund af overvågningsresultaterne.

Så der er altså også **andre regler, der skal medvirke til beskytte både fisk og andre organismer i havet mod forurening.** Men det ændrer ikke på, at det er helt uacceptabelt, at der ikke er fastsat de relevante miljøkvalitetskrav.

[Hvem vidste hvad hvornår]

Hvis man graver ned i dokumenterne, som DR har gjort, og udvalget har også set disse dokumenter. Så er det sådan, at EU-forpligtelsen til at fastsætte de relevante miljøkvalitetskrav har været kendt i ministeriet i hvert fald i 2018. Det fremgår direkte af dokumenter. Det er ikke noget, jeg har haft viden om, det har jeg først fået viden om i juni måned.

Det er to valg og flere ministre siden.

Jeg kan kun konstatere, at det ikke er noget, som jeg har fået forelagt i min ministertid, før her i juni måned.

Så snart jeg blev bekendt med, at vi ikke lever op til vores EU-forpligtelse, orienterede jeg Folketinget og bad Miljøstyrelsen om at lave en plan, så vi så hurtigt som muligt får fastlagt de nødvendige krav.

[Erhvervsmæssige konsekvensers betydning]

Jeg vil gerne understrege at erhvervsmæssige konsekvenser ikke må udgøre en del af kriterierne for, **om der skal fastsættes nye miljøkvalitetskrav.**

Når der udarbejdes lovforslag og udkast til bekendtgørelser, følger det af Justitsministeriets vejledning om **administrative forskrifter at forslagernes erhvervsøkonomiske konsekvenser skal vurderes.** Så at lave den beregning er der ikke noget forkert ved, det skal man gøre.

Men **erhvervsøkonomiske konsekvenser må ikke medføre, at der ikke bliver udstedt de miljøkvalitetskrav,** som skal udstedes i henhold til gældende regler.

Jeg kan konstatere, at **færdige miljøkvalitetskrav ikke kom med i høringen i 1. halvår 2022 til det, der senere blev vandområdeplan tre.** Det har jeg også oplyst til

Folketinget. Som jeg har oplyst i svaret på MOF almindelig del 1020, har de erhvervsøkonomiske **konsekvenser ikke haft betydning** for, hvilke miljøkvalitetskrav, der er kommet med i høringen af de cirka 128 krav fra december 2024 – altså i genbesøget. Så da vi lavede genbesøget, så tog vi alle de færdige miljøkvalitetskrav med i høring. Hvorfor de ikke blev taget med ved den første høring, det var før min tid, hvorfor jeg ikke kan svare på, hvad der var af politiske drøftelser omkring det.

Mit fulde fokus er på, at **vi nu får ryddet op**. Og det er dér, jeg mener, det **giver bedst mening at bruge ressourcerne**. Jeg har bedt om en klar plan for, hvordan og hvornår vi kommer i mål med vores forpligtelser.

Der har været alt for lidt politisk fokus på de miljøfarlige stoffer i vores vandmiljø. **Vores mål er at få en god kemisk tilstand i havmiljøet**. Det er lige så vigtig som god økologisk tilstand. Det får vi ikke over natten, for vi kan ikke skifte al vandet. Vi kan ikke skifte hele havbunden ud.

I forbindelse med vandområdeplan tre genbesøget er afsat **den hidtil største finansiering på 144 mio. kr.** til en række nødvendige og målrettede indsatser, der skal sikre en forbedring af den kemiske tilstand i vores vandmiljø: Vi har **sat ind og strammet op** med følgende indsatser:

- Vi har intensiveret overvågningen, **foreslået 128 nye eller reviderede miljøkvalitetskrav** og afsat penge til bedre kildeopsporing. Det blev sat i gang, før DR-historien kørte, altså da vi satte genbesøget af vandområdeplan tre i høring.
- Vi har igangsat en **national plan for at afværge, inddæmme og oprense PFAS-forurening**.
- Vi har tilført **flere penge til regionernes oprensning af jord**, der truer vores vandmiljø

Vi har strammet grundlaget for udledningstilladelser:

- Bagatelgrænsen er fjernet. Vejledningen er ændret, så der står, at **myndighederne skal tage stilling til både overholdelse ved blandingszonens rand** og samtidig ved beregninger kunne påvise, at der er sikkerhed for, at **udledningen ikke vil medføre en målbar stigning i koncentrationen af stoffet** i vandområdet som helhed.
- Der er nedsat en **Taskforce med det formål at sætte fuld speed på arbejdet** med FMC's og andre virksomheders revurderinger af deres miljøgodkendelser.

Det er helt afgørende, at vi **får ændret kursen**, så vi i fremtiden kan få et vandmiljø i både god økologisk og god kemisk stand.

Som nævnt, så skal vi desuden hurtigst muligt i mål med de EU-forpligtelser, som vi ikke lever op til i dag. Jeg ser frem til videre dialog med Folketinget om, hvordan vi bedst muligt kommer i mål med et godt vandmiljø.